

Dosarul nr. 2ra-1490/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Sușchevici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de poliție municipiul Chișinău a Inspectoratului General de Poliție,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Danila împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratul de Poliție sectorul Rîșcani al Direcției de Poliție municipiul Chișinău a Inspectoratului General de Poliție, intervenient accesoriu Igori Prodan cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelurile declarate de Vladimir Danila, reprezentat de avocatul Alexandru Pavalatii și de Inspectoratul de Poliție sectorul Rîșcani al Direcției de Poliție municipiul Chișinău a Inspectoratului General de Poliție și a fost menținută hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 07 noiembrie 2019 Vladimir Danila a depus cerere de chemare în judecată (ulterior concretizată) împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratul de Poliție sect. Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General de Poliție, intervenient accesoriu Igori Prodan cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 16 noiembrie 2018, agentul constatator al I.P. Rîșcani, mun. Chișinău, Prodan Igori a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI04560589, prin care Vladimir Danila a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale.

A menționat reclamantul că, la 08 decembrie 2018, contravenientul prin intermediul adresei de e-mail ips_riscani@igp.gov.md, a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, care prin hotărârea din 10 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în sediul Buiucani, a fost admisă, cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constator al I.P. Rîșcani, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2018, prin care Danila Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod Contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

A reținut reclamantul că, procesul contravențional intentat în privința sa, a durat mai bine de jumătate de an, perioadă în care acesta a avut calitatea de contravenient potrivit art. 354 Cod contravențional.

A relatat reclamantul că, sancționarea persoanei conform Codului contravențional, este apreciată de CEDO ca tragere la răspundere penală, or, în hotărârea Ziliberg contra Moldovei din 01 februarie 2005, Curtea a notat preeminența actelor care sugerează că acuzațiile aduse reclamantului au fost de natură penală, deși, nici una din ele nu este decisivă, cumulativ ele determină caracterul penal al acuzațiilor aduse reclamantului în sensul articolului 6 paragraful 1 al Convenției, prin urmare a subliniat reclamantul că, acțiunile agentului constator din cadrul I.P. Rîșcani, mun. Chișinău, care s-au demonstrat a fi ilegale, i-au cauzat și un prejudiciu moral, în măsura în care reclamantul s-a simțit blamat pe parcursul a mai mult de 6 luni.

A învederat reclamantul că, de fapt nu a existat nici o contravenție, or, reclamantul de rând cu alți părinți exprimau dezacordul împotriva construcției ilegale care se efectua pe teritoriul Instituției de Educație Timpurie nr. 150 din str. Matei Basarab 4, mun. Chișinău și anume, edificarea unei biserici, însă, drept urmare a acțiunilor sale, agentul constator împreună cu directoarea grădiniței, au creat acest dosar contravențional cu scopul de a-l intimida pe reclamant în cadrul procesului contravențional, Vladimir Danila suportând cheltuieli de asistență juridică în mărime de 2500 de lei, cheltuieli care urmează a fi încasate din contul Inspectoratului General al Poliției.

A menționat reclamantul că, art. 10 Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) prevede că, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară, conform art. 11 lit. g) și i) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), apărarea dreptului civil se face prin: g) repararea prejudiciilor; i) repararea prejudiciului moral, iar conform art. 384 alin. (2) lit. u), alin. (3), (3¹) Cod contravențional (în redacția în vigoare până la 09 decembrie 2018), persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul: să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea. Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor

sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

A subliniat reclamantul că, în temeiul art. 441 alin. (1) Cod contravențional, încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit, or, a indicat reclamantul că, procesul contravențional nu a fost încetat din motiv al anulării procesului-verbal, pe motiv de procedură sau nerespectarea prevederilor art. 443 Cod Contravențional, dar, a fost încetat pe faptul lipsei elementelor constitutive ale contravenției, astfel, a conchis reclamantul că, conform art. 3 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: reținerii ilegale, aplicării ilegale măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată; efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

A notat reclamantul că, respectiv, prin prisma art. 3 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat în urma acțiunilor de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice, or, în privința lui Vladimir Danila a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 354 Cod contravențional, însă prin hotărârea din 10 iulie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani-în sediul Buiucani a fost încetat procesul contravențional intentat în privința reclamantului din motiv că nu există faptul contravenției.

A reținut reclamantul că, în conformitate cu art. 13 alin. (1) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, repararea prejudiciului specificat la art. 7 lit. a), c)-g) și în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreținut din bugetul local-din contul acestui buget. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenziilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe, la fel a relatat reclamantul că, sunt pertinente și prevederile art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil (în redacția în vigoare până la 01 martie 2019) conform cărora în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial, iar conform art. 1423 din Cod civil (în vigoare la data de referință) mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate

persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

A concluzionat reclamantul că, repararea prejudiciului moral săvârșit prin atentarea la drepturile sale personal nepatrimoniale este posibilă prin acordarea unei compensații bănești în sumă de 20000 de lei, iar pe lângă cheltuielile menționate reclamantul a indicat că, a suportat cheltuieli de asistență legate de reprezentare pe cauza curentă în mărime de 5000 de lei, cheltuieli care le solicită să fie încasate din contul pârâtului.

A solicitat reclamantul, în conformitate cu art. 96, 166, 167 CPC, art. 1422, 1423 Cod civil, art. 338 alin. (3), art. 384 alin. (1) și (2) lit. u) Cod contravențional, art. 3, 7, 11, 13 a Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, admiterea acțiunii și dispunerea încasării în mod solidar din contul pârâților suma de 2500 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pe cauza contravențională și 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pe cauza civilă, precum și încasarea sumei de 20000 de lei, cu titlu de prejudiciul moral.

Prin hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Vladimir Danila a fost admisă parțial, a fost încasat de la Inspectoratul de Poliție sect. Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP în beneficiul lui Vladimir Danila prejudiciul moral în sumă de 1000 de lei și cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 5000 de lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 28 octombrie 2020 și 04 decembrie 2020, Inspectoratul de Poliție s. Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 20 noiembrie 2020 și 03 februarie 2021, prin intermediul adresei electronice, Vladimir Danila, reprezentat de avocatul Alexandru Pavalatii, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Vladimir Danila, reprezentat de avocatul Alexandru Pavalatii și de Inspectoratul de Poliție sect. Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General de Poliție și a fost menținută hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În susținerea soluției sale, instanța de apel a aplicat prevederile art. 3, 6, 7, 11, 13 alin. (1) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, art. 1422 alin. (1), 1423 alin. (1) și (2) din Codul civil și a concluzionat că prima instanță just și întemeiat a admis

parțial acțiunea reclamantului și a dispus încasarea sumei de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, care reprezintă o sumă rezonabilă și va acorda o despăgubire utilă și suficientă daunelor compensatoare pagubelor de ordin moral.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță just a concluzionat și a dispus spre încasare doar cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 de lei suportate în actualul proces civil, iar în ceea ce privește suma de 2500 de lei solicitată cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică suportate în cadrul procesului contravențional just au fost respinse deoarece aceste cheltuieli urma să le solicite și să fie încasate concomitent cu soluționarea cauzei contravenționale și la moment este decăzut din dreptul de a solicita compensarea sumei date în cadrul procesului civil intentat în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

La 13 august 2021 Inspectoratul de poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General de Poliție a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii sau casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu dispunerea încetării procesului în temeiul prevăzut de art. 265 lit. g) CPC din motiv că Inspectorul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP nu are personalitate juridică.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele ierarhic inferioare au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material și normele de drept procedural.

A menționat că instanța de apel eronat a concluzionat că Inspectoratul de Poliție Rîșcani a Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP urmează a fi obligat la achitarea sumei solicitate de intimatul Vladimir Danila din motiv că la examinarea cauzei în fond și apel nu a fost demonstrată existența faptei ilegale și vinovăției Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției de poliție mun. Chișinău a IGP.

A indicat că Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și a instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, reglementează expres în mod limitativ cazurile și condițiile răspunderii patrimoniale a statului pentru erorile comise de organele de urmărire penală, procuratură și instanțele judecătorești.

A susținut că Legea menționată prevăd expres modul și cauzele reparării de către stat în persoana Ministerul Justiției, astfel pretențiile și argumentele reclamantului privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, intimatul nu beneficiază de dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilit de prezenta lege.

Prin urmare, având în vedere că prevederile Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, reglementează expres în mod limitativ cazurile și condițiile răspunderii patrimoniale a statului pentru erorile comise de organele de urmărire penală, procuratură și instanțele judecătorești, circumstanțele cazului dedus judecății nu se încadrează în

cazurile reparării prejudiciului cauzat persoanei fizice, prevăzute de lege, or potrivit aprecierii date de către instanța de apel se constată contrariul.

Totodată a menționat că, instanța de apel întru argumentarea deciziei emise face trimitere la prevederile art. 3 alin. (1) lit.d) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, însă articolul dat nu corespunde cazului de față și nu se constată nici unul din aceste temeiuri dar oricum s-a constatat prin hotărâre judecătorească faptul că reclamantul a fost supus unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă, iar anularea amenzii acordă dreptul lui Vladimir Danila de a pretinde prejudiciu material prin prisma Legii nr. 1545.

A mai comunicat că Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP nu are personalitate juridică distinctă și corespunzător nu practică activitate administrativă.

Astfel, Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de poliție a mun. Chișinău a IGP fiind o subdiviziune care nu are personalitate juridică a Inspectoratului General al Poliției, nu poate fi de sine stătător subiect în raportul obligațional de răspundere civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova. A considerat că atât instanța de fond, cât și instanța de apel a obligat la achitarea prejudiciului material și moral pe Inspectoratul de poliție Rîșcani al Direcției de Poliție a mun. Chișinău a IGP care nu este personalitate juridică.

La 08 noiembrie 2021, în adresa lui Vladimir Danila, Ministerului Justiției, Inspectoratului General al Poliției și Igor Prodan a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Inspectoratul de Poliție sect. Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 56, vol. I).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimații să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost comunicată recurentului Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP la 29 iulie 2021 (f. d. 10, vol.II).

Astfel, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 august 2021, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva

sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău a IGP urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Direcției de Poliție municipiul Chișinău a Inspectoratului General de Poliție se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru